N^er 13. ROK 1836. PONIEDZIAŁEK 18 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Kated. S. Piotra w Rzym.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10. miesięczne złp. 4.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Jaropeła.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
16 7	27"0''',760	† 0°, 6	1''', 75	Pł. Zachodni mocny	Pochmurno	
12	1, 611	† 2, 6	1, 62	,, wicher	,, ,,	Snieg.
3	2, 094	† 1, 8	1, 56	,, ,,	,, ,,	Snieg.
9	3, 140	† 0, 3	1. 53	,, ,,	Chmury	
17 7	5, 093	— 5, 8	0, 99	Pł. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
12	3, 949	† 0, 8	1, 95	,, mocny	Pochmurno	
3	2, 580	0, 0	1, 53	,, wicher	,, ,,	Snieg.
9	2, 646	† 1, 2	1, 60	,, ,,	,, ,,	Snieg.

Cześć Urzędowa

Nro 6299 *D. G. S.* z r. 1834.

MY PREZES
i Senatorowie

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

Zważywszy potrzebę uregulowania wag i miar które przez znaczny upływ czasu od epoki w której z dokładnemi autentykami porównywanemi bydź mogły, tak dalece stały się zawodnemi, iż Publiczność łatwo na straty z tego względu narażoną bydź może, a z drugiej strony uznawszy, iż tylko zbliżanie się jak można największe do miar dotąd istniejących, przez porównanie krajowych lubo niedokładnych autentyków z autentykami za granicą znalezionemi i podaniami tabell miar i wag a ztąd wynalezieniu najwięcej do prawdy zbliżonego rezultatu przy zachowaniu względu na stósonki handlowe sąsiedzkie celowi zamierzonemu odpowiedzieć zdoła, powysłuchaniu Wydziału Spraw Wewnę: i Policyi stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Wmieście Krakowie i Jego Okręgu mają bydź miary i wagi wedle sporządzonych a przez nas przyjętych i zatwierdzonych autentyków z dniem 1 Czerwca 1836 r. zaprowadzone.

ARTYKUŁ 2.

Przyjęte zasady w regulacyi miar i wag wskazują następujący stosónek:

a) Łokieć Krakowski równać się ma 596 milimetrom francuzkim.

b) Kwarta Krakowska równać się ma 960 i $\frac{15}{16}$ częściom centymetrom publicznym francuzkim.

c) Funt Krakowski równać się ma 405,504 Miligranom francuzkim.

ARTYKUŁ 3.

Łokieć krakowski dzielić się będzie na stóp dwie, stopa na cali dwanaście a cal na linij dwanaście, — trzy łokcie krakowskie stanowią sążeń, — dwadzieścia pięć takichże sążni stanowią

sznur mierniczy, który się dzieli na dziesięć prętów, pręt na dziesięć pręcików a pręcik na dziesięć ławek, ławka na jeden i cztery piąte cala.— Trzy senty kwadratowe stanowią morg, a morgów trzydzieści stanowią włokę, trzy zaś włoki stanowią łam.— Lachter jeden w górnictwie mieści w sobie ośm achtlów, achtel dziesięć cali, cal dziesięć prym, pryma dziesięć sekund, czyli cały lachter równa się ośmdziesiątu calom krajowym. — Centnar jeden na sto funtów, kamień na dwadzieścia pięć fnntów, funt na trzydzieści dwa łóty, łót na cztery drachmy, drachmę na trzy skrypuły, skrypuł na dwadzieścia cztery gran, grano na sześć graników podzielamy.— Korzec jeden ma w sobie mieścić ćwierci cztery, ćwierć garncy ośm, garniec kwart cztery, kwarta kwaterek cztery. — Korzec jeden w górnictwie mieścić w sobie będzie powyżej rzeczonych garncy pięćdziesiąt, a ćwierć onego takichże garncy dwanaście i pół.

ARTYKUŁ 4.

Beczka jedna mieścić w sobie będzie garncy trzydzieści sześć, półbeczek garncy ośmnaście.

ART: 5.

Funt aptekarski zostaje jak dotąd na wagę Norymbergską co do expedycyi z recept wynikających; — co zaś do handlu surowych aptekarskich materyałów, waga krajowa używaną bydź winna.

ART: 6.

W Aptekach będą urządzone dla wiadomości publicznéj tabelle porównawcze miar i wag krajowych z Norymbergskiemi.

ART: 7.

Oprócz tego tabelle wszelkich miar i wag zagranicznych porównawcze do miar i wag krajowych Wydział Spraw Wewnę: i Policyi urządzić i dla wiadomości publicznéj w dzinnikach Rządowych wydrukować poleci.

ART: 8.

Wydział Spraw Wew: i Policyi wyznaczy Komitet złożony z jednego Kommissarza Rządowego, z jednego Członka z Komitetu Ekonomicznego, z jednego członka z kongregacyi kupieckiej i z dwóch najbieglejszych majstrów jednego z professyi kotlarskiej lub blacharskiéj a drugiego z professyi bednarskiéj, którego to komitetu przeznaczeniem będzie uregulowanie miar i wag w całym kraju.

ART: 9.

Czynności komitetu regulującego, rozpoczną się zaraz po zanominowaniu członków onego i trwać będą do 1 Czerwca 1836.

ART: 10.

Obecność trzech członków stanowić będzie ścisły komplet.

ART: 11.

Z dniem 1 Czerwca 1836 r. komitet regulujący rozwiązanym zostanie a nadal cechowanie miar i wag w Dyrekcyi Policyi ma się odbywać wobecności Kommissarza Targowego.

ART: 12.

Tak klassa handlująca jako też i prywatne Osoby chąc mieć swoje miary i wagi przed dniem 1 Czerwca 1836 r. uregulowanemi i ocechowanemi, udadzą się do komitetu regulującego dla przedstawienia onemu swoich miar i wag, które jeźli komitet znajdzie zgodnemi z nowo przyjętemi zasadami, nakaże ocechowanie onych w swojéj obecności nowemi cechami na ten cel sporządzić się maiącemi. Klassa handlująca będzie w obowiązku dopełnienia rzeczonéj

formalności, innym zaś osobom zostawia się to do woli; — Od tego prawidła nie będą wyjetemi wszyscy wyrobem piwa po miastach lub wsiach trudniący się których beczki i półbeczki ocechowanemi bydź winny.

ART: 13.

Z dniem 1 Czerwca 1836 r. niewolno nikomu sprzedawać jakiegokolwiek waru, materyału, produktu lub trónku na inne miary lub wagi jak na te które przez rzeczony Komitet ocechowanemi będą.

ART: 14.

Sprzedający trónki w naczyniach szklannych stósować się winni do urządzenia w téj mierze w dniu 23 Lutego 1830 r. Nr. 736 wydanego a w dzienniku Rządowym Nr. 8. ogłoszonego.

ART: 15.

Cechowanie miar i wag pod nadzorem Komitetu regulującego odbywać się będzie bezpłatnie aż do ostatniego Maja 1836 r. jako terminu prekluzyinego, dla czego właściciele miar i wag cechować się mających powinni przynieść do rzeczonego Komitetu takowe należycie zregulowane albo je swoim kosztem w Komitecie zregulować każą.

ARTYKUŁ 16.

Od dnia 1 Czerwca 1836 r. każdy chcący mieć swą miarę lub wagę cechowaną, winien zapłacić do Skarbu publicznego jak następuje:

a) Od wybicia cechy na miedzi lub mosiądzu po groszy polskich pietnaście.

b) Od wybicia cechy na ołowiu po groszy polskich sześć.

c) Od wybicia cechy na drzewie po groszy polskich trzy.

Dochód z tego tytułu zebrany którego kontrollę Dyrekcya Policyi prowadzić będzie, wniesionym zostanie do Kassy Policyjnéj.

ARTYKUŁ 17.

Autentyki miar i wag aż do 1 Czerwca 1836 r. jako normalnego terminu do którego Komitet w art: wyżéj wyrażonych, istnieć ma zostawać będą w Ekonomii W. M. Krakowa pod kluczem kommissarza rządowego i członka komitetu Ekonomicznego do regulacyi miar i wag delegowanego; od rzeczonego zaś czasu złożonemi bydź winny w Kassie Głównéj w skrzyni do tego szególnie przeznaczonéj i zostawać pod dwoma kluczami z których jeden mieć będzie kassyer Kassy Głównéj a drugi zostawać będzie w rękach kontrollora kassy.

ART: 18.

Duplikata rzeczonych autentyków jak najdokładniéj sprawdzone znajdować się będą w Dyrekcyi Policyi pod kluczem Referenta wag i miar, tudzież w biórze kommissarza targowego pod kluczami tegoż i z upływem każdego roku w dniu 1 Czerwca winny bydź z autentykami w Kassie Głównéj znajdującemi się porównywanemi dla przekonania się czyli od nich przez użycie nie zboczyły, co gdyby dostrzeżonem zostało uregulowanie onychże natychmiast nastąpić będzie winno.

ART: 19.

Urząd wagi miejskiéj mieć będzie wszystkie swe wagi i miary jak najdokładniéj przez Komitet uregulowane i ocechowane tak, aby każda strona o akuratności swéj miary lub wagi, albo tego od którego co kupić zamyśla powątpiewająca, mogła one z wagą rządową porównać. Dyrekcya Policyi wspólnie z kommissarzem targowym raz w rok a to w dniu 1 Lipca robić będzie zwyczajne rewizye

miar i wag w urzędach miar i wag znajdujących się i takowe z duplikatami autentyków w składzie jéj znajdującemi się porówna i zreguluje. — Nadzwyczajne zaś rewizye w tychże urzędach tyle razy przedsiębrać winna ile razy zajdzie tego potrzeba.

ART: 20.

Ktokolwiekby z handlującéj publiczności lub z prywatnych osób chciał mieć swą miarę lub wagę uregulowaną i ocechowaną, winien się o to będzie po dniu 1 Czerwca 1836 r. do Dyrekcyi Policyi zgłosić, która czynność tę z pośpiechem przy zachowaniu jednak jak największéj dokładności dopełnić obowiązaną będzie.

ART: 21.

Ktokolwiekby chciał towar jaki lub produkt przez siebie kupić, lub sprzedać się mający w wadze miéjskiéj odważyć lub zmierzyć, winien zapłacić do Skarbu publicznego Pisarzowi urzędu wag i miar jak następuje:

Od jednego centnara po groszy pols: ośm.— Od jednego kamienia wagi 25 funtow po groszy pols: dwa. Gdyby przedmiot ważyć się mający więcéj nad 25 funtów ważył, rachować się będzie jakoby ważył dwa kamienie, gdyby ważył 13 funtów lub więcéj rachować się będzie jakby od całego kamienia, gdyby ważył mniéj jak dwanaście funtów rachować się będzie jakby od dwunastu funtów.

ART: 22.

Pisarz wagi miejskiéj winien wydać osobie która co w wadze Rządowéj odważyła, kwit z księgi sznurowéj na ten cel sporządzonéj wycięty jako dowód urzędowy odważonego objektu.

ART: 23.

Gdyby kto na swéj prywatnéj wadze towar komu za opłatą przeważał lub mierzył, ulegnie karze przepisanéj przez Nas w dniu 11 Czerwca 1817 r. Nr. 1691 w Dzienniku Rządowym N. 23 ogłoszonéj. — Wszelkie przedmioty na rzecz Skarbu publicznego ważone lub mierzone, wolnemi będą od opłat w art. 21 wymienionych.

ART: 24.

Dyrekcya Policyi i kommissarz targowy co do miasta Krakowa a Wójci gmin co do gmin Okręgowych winni będą dopilnować, ażeby nigdzie pod żadnym pozorem nic zgoła kupowaném ani sprzedawaném nie było inaczej, jak na nowo zregulowane miary i wagi, a to pod odpowiedzialnością przez ustawy na przekroczenie tego rodzaju przepisaną.

ART: 25.

Kommissarz targowy i rewizorowie Policyi w mieście Krakowie, ostatni co się wszelkich towarów, materyałów i trunków, a pierwszy co się wiktuałów dotycze, zaś Wójci gmin Okręgowych i ich zastępcy po miastach i wsiach, mocni są i obowiązani częste odbywać rewizye po sklepach, handlach, szynkach, domach zajezdnych miary i wagi często lustrować, jeżeliby niezgodne z nowém naszem postanowieniem znaleźli, zabierać, wykraczających przeciwko niniejszym przepisom karać lub też gdyby przewinienie było tego rodzaju iżby ukaranie onegoż władzę ich przechodziło, właściwym władzom wskazywać.

ART: 26.

U kogokolwiekby w handlu lub szynku znalezioną była miara lub waga nie ocechowana, nie tylko że takowa zabraną mu będzie, ale nadto zapłaci karę wyrównywającą 10 razy opłacie Stępla od cechowania miary lub wagi art. 17 oznaczonéj. — Gdy-

by zaś miara lub waga czyto ocechowana czyli nie ocechowana fałszywą się bydź okazała, winny pociągnionym zostanie do ukarania wedle rygoru postanowienia Senatu z dnia 1 Listopada 1833 r. i ustaw kary na podobnego rodzaju występki przepisanych.

ART: 27.

W urzędzie wagi Rządowej jak rówwnie w Dyrekcyi Policyi i u kommissarza targowego znajdować się będzie dla wygody handlującej publiczności tabella drukowana, okazująca porównanie miar i wag zagranicznych z miarami i wagami tutejszo-krajowemi, która to tabella każdemu bezpłatnie okazywaną bydź winna, a exemplarze podobnych tablic żądającemu onychże, z składu druków Rządowych w Sekretaryacie Jeneralnym Senatu utrzymywanych, za cenę nakładowi na druk onychże zrobionemu odpowiadającą, sprzedawanemi będą.

ART: 28.

Urząd miar i wag Rządowych zaopatrzony będzie w pewną ilość korcy, półkorcy, cwierci, miarek dwóch garncowych i łokci, które za opłatą niżéj wyrażoną i za daniem zastawu dwa razy wartość wypożyczonego naczynia wynoszącego, będą mogły bydź wypożyczonémi w takiéj jednak ilości, aby zawsze korzec, półkorzec, dwie cwierci, dwie miarki dwóchgarncowe i łokieć nietykalnemi w wadze pozostały.

ART: 29.

Opłata od wypożyczenia miar, ustanawia się następująca:

a) Od korca na dzień jeden, złoty jeden groszy dziesięć.

b) Od pół korca na dzień jeden, groszy dwadzieścia

c) Od cwierci jednej na dzień jeden, groszy dziesięć.

d) Od miarki dwóch garncowej na dzień jeden, groszy ośm.

e) Od garnca na dzień jeden, groszy sześć.

f) Od łokcia na dzień jeden, groszy sześć.

ART: 30.

Niewolno Pisarzowi miar i wag wypożyczać gwichtów komukolwiek bądź i za żadną opłatą.

ART: 31.

Sprzedaż tak miar jako i gwichtów Rządowych a nawet miar na wypożyczanie dla publiczności przeznaczonych, jest wzbronioną pisarzowi miar i wag pod utratą posady.

ART: 32.

Taryffa opłaty od miar i wag i od ich wypożyczania sporządzona a przez Wydział Dochodów Publ: i Skarbu zatwierdzona, przybitą będzie w Kancellaryi Urzędu miar i wag wmiejscu widocznem aby każdy wiedział jaką i od czego opłatę pisarz miar i wag ma prawo wymagania.

ART: 33.

Dla dogodności handlu zbożowego, na przedmieściu Kleparz zwanym prowadzonego, utrzymywanemi bydź mają w Urzędzie Wójta Gminy VII miary zbożowe, które za opłatą dla wagi miéjskiéj ustanowioną, publiczności handlującéj wypożyczanemi będą. — Wydział Dochodów publ: urządzi kontrollę wpływu z tego źrodła dla Skarbu publicznego przypadającego.

ART: 34

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w innéj jeszcze części miasta dla dogodności handlu Urzędu wag i miar, takowy zaprowadzonym bydź ma na zasadzie tych samych prawideł jakie dla wagi miéjskiéj w gmachu Sukiennic ustanowionéj przepisanemi są.

ART: 35.

WOkręgu gdzie się odbywają Jarmarki urządzoną będzie Rządowa miara i gwichty pod dozorem właściwego Wójta gminy, do której to miary i wagi publiczność wrazie potrzeby odnosić się będzie mogła.

ART: 36.

Oprócz rewizyów art: 25. niniejszego urządzenia wzmiankowanych, Wydział Spraw Wewnę: i policyi ilekroć tego zajdzie potrzeba, a przynajmniéj raz w rok wyznaczać będzie Kommissyą do zrobienia rewizyi wag i miar w mieście Krakowie, do któréj powoła za Członków Kommissarza Rządowego, Członka komitetu ekonomicznego i członka kongregacyi kupieckiéj; podobnąż drogą przekonywać się będzie o stanie miar i wag w Okręgu, wysyłając kommisarzy którzy szczególniéj w miastach okręgowych i miejscach w których jaki handel prowadzi się, baczyć mają aby miary i wagi wedle przepisów utrzymywanemi były. Kommissye te rewidować będą wagi i miary, takowe z Duplikatami autentyków porównywać, a gdyby uchybienie jakowe dostrzegły, z znalezionemi fałszywemi miarami w myśl art: 24. postąpią, wskazując właściwym Wóytom gmin tych, którzy winnemi utrzymywania tak miar i wag bydź się okażą, końcem pociągnienia onychże do odpowiedzialności; dlaczego jeden duplikat autentyków znajdować się ma równie w Wydziale Spraw Wewnę: i Policyi pod kluczem Sekretarza Wydziału i takowy delegowanym kommissyom winien bydź udzielanym obok zachowania ostrożności art: 18. niniejszego urządzenia wskazanéj.

ART: 37.

Postanowienie niniejsze ażeby doszło do publicznéj wiadomości ma bydź dziennikiem rządowym i pismami publicznemi ogłoszoném, a nadto w okręgu przez wójtów gmin i ich zastępców wszyskim mieszkańcom odczytanem i dowody nastąpionéj publikacyi Wydziałowi Spraw Wewnę: i Policyi nadesłanemi. — Wykonanie niniejszego postanowienia wczem kogo dotycze Wydziałowi Dochodów Publ: i Skarbu tudzież Spraw Wewnę: i Policyi polecamy.

Działo się na posiedzeniu Naszem w sali obrad Senatu dnia szesnastego grudnia tysiąc ośmset trzydziestego piątego roku.

Prezes Senatu
WIELOGŁOWSKI.
Sekr: Jlny Senatu.
DAROWSKI.
Nowakowski Sekr: Exp. Senatu.

KRAKOW. Z litografii p. Lipnickiego wyszedł mazur na fortepiano, ułożony przez J. P. i ofiarowany lubownikom muzyki. Dostać go można w składzie p. Biazonii.— Prawdziwy wizerunek Jana de Ognsad (Ugewasd) wojewody wołoskiego, starosty czechowskiego, który umarł i pochowany w Czechowie r. 1450, sprzedaje się łącznie z opisem po złp: 18, w domu obywatela Krochmalskiego, przy ulicy Grodzkiéj, pod L. 252.— Litografia pana Lipnickiego, jak również drukarnia Kwartalnika w Krakowie, odznaczyły się pięknem wydaniem owego pomnika: pierwsza doskonałym rysunkiem (fac simile) i czystemi odbiciami, a druga pod względem sztuki typograficznéj.

PRUSSY. Liczba uczniów, uczęszczających teraz na królewsko-berliński uniwersytet, wynosi 1773. Wydział teologiczny liczy 507 uczniów, między nimi jest 129 cudzoziemców, wydział prawny 559, między nimi 141 cudzoziemców, wydział lekarski 366, między niemi 139 cudzoziemców a wydział filozoficzny 341, między nimi jest 109 cudzoziemców. Oprócz tych zapisanych uczniów, jeszcze 469 osób uzyskało pozwolenie słuchania prelekcyi, tak że w ogóle liczba wszystkich uczniów, wynosi 2242. Liczba professorow zwyczajnych i nadzwyczajnych, oraz prywatnie uczących, wynosi w teologicznym wydziale 15, w prawnym 12, w lekarskim 41, a w filozoficznym 77, razem 145, do ktorych jeszcze przydać należy 7 nauczycieli języków i ćwi-

czeń wojskowych.— O 9 mil od Gdańska rozbił się pruski statek *Cecylia* wracając z Londynu. Większa część z 14 osób składających osadę tego statku utraciła życie. GPS.

Francya. Dnia 5 grudnia był pierwszy wielki bal tej zimy w pałacu Tuilleries, przeszło 300 osób było zaproszonych. Drugi bal ma być 15 grudnia, a trzeci 25.— Dnia 6go grudnia naradzała się izba parów nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową. Adres jest powtórzeniem mowy królewskiej i nic szczególnego nie zawiera. O sprawie amerykańskiéj jako o najważniejszym punkcie mowy tronowéj, tak się wyraża adres: »W K. Mość przyjąłeś przyjacielskie pośrednictwo Króla W. Brytanii w tym sporze, który powstał względem wypełnienia umowy z 4 lipca 1831 r. zawartéj z Stanami Zjednoczonemi, i dałeś przez to poznać rzetelność swojéj polityki, oraz życzenie, aby zagodzić ów spor sposobem równie zaszczytnym dla obydwóch narodów. Swieżo odebrana mowa prezesa Jaksona wzbudza nadzieję, że to życzenie wkrótce spełnionem zostanie.— Następnie hr. Tascher i hr. Montalembert zabrali głos kolejno i żądali umieszczenia w adressie frazesu o stosunkach z zagranicznemi państwami.— Na giełdzie zapewniano, że ministeryum wyprawiło gońca z depeszami do Londynu z oświadczeniem, iż Francya jest zadowolona z mowy Jaksona, i upoważnia Anglią jako pośredniczące państwo, do zawiadomienia o tem Stanów Zjednoczonych.— Donoszą z Algieru 20 grudnia: »Marszałek Clauzel został zachęcony przez Arabów do wyprawy na Tremecen, którzy swoich naczelników do niego przysłali. Blizko 12 pokoleń, które między górami, morzem i granicami królestwa Marokko mieszkają, chcą wyprawić posłów do Tremecena, aby się tam układać o trwały pokój; inne pokolenia pójdą zapewne późniéj za tym przykładem. O losie i dalszych zamiarach Abdel-Kadera, nie masz pewnych wiadomości. Wszyscy jednak Arabowie zgadzają się na to jednomyślnie, iż tak zwany władca wiernych niewypełnił żadnego ze swoich proroctw i stracił przezto cały swój wpływ i poważanie. Prawie wszyscy dawniejsi jego stronnicy odpadli od niego, on zaś sam z kilkoma towarzyszami ma się tułać w górach.»— W całym miesiącu grudniu nie było w Paryżu żadnego processu o przewinienia drukarskie, i na miesiąc styczeń nie ma także żadnego na spisie processów. GPS.

Hiszpania. Jeden dziennik podaje liczbę czynnego wojska Don Karlosa na 18,000 ludzi, dobrze uzbrojonych, którémi dowodzą jenerałowie z najznakomitszych rodzin hiszpańskich, niegdyś służący w gwardyi Ferdynanda. Obok téj czynnéj armii stoi druga 14,000, stanowiąca korpus odwodowy. Jedyny rodzaj broni, w którą Don Karlos nie jest zamożny, jest konnica, gdyż ma zaledwie 800 do 1000 jezdnych a z tych 600 tylko jest zupełnie uzbrojonych. Artyllerya liczy 52 działa, których większa część leży zakopana w górach, ponieważ nie jest potrzebną. Tylko 17 dział ma zaprząg zupełny, gdyż artyllerya w téj wojnie dotąd mało działała.— Z Barcelony donoszą, iż Mina poczynił wielkie przygotowania, aby zapobiedz wylądowaniu 2ch flott na korzyść Don Karlosa.— W stolicy i po prowincyach dają się słyszeć głosy niechętne Mendizabalowi, a tajne towarzystwa poduszczane od Miny mają pracować nad wyniesieniem go na dyktatora.— Jenerał Jauregui kazał niedawno jeden pułk dziesiątkować liczący 1000 ludzi, ponieważ niektórzy z nich zrabowali kościół i pomordowali xięży a inni ich wydać niechcieli. Za odebraniem nagany od jenerała Kordowy iż zbyt łagodnym był w karaniu, rozkazał Jauregui już dziesiątkowane 100 jeszcze raz dziesiątkować i dziesięciu ludzi zostało rozstrzelanych.— Do Madrytu nadeszła wiadomość, iż reszta posiłkowego portugalskiego wojska wkroczyła już do Hiszpanii. Ten korpus, wpołączeniu z legią angielską, będzie tworzył oddział 15,000, w którym rząd wielkie zaufanie pokłada.— Z nakazanego zaciągu 100,000 ludzi, wcielono już do armii 46,983, nielicząc w to Katalonii i zbuntowanych prowincyj. 3100 osób za uwolnienie od służby wojskowéj zapłaciło 15,474,000 realów i prócz tego dostawiło jeszcze 669 koni. *GPS.*

Włochy. Z powodu nadzwyczajnie mocnej zimy w tym roku w Neapolu, ustała cholera.— Z Turynu donoszą, iż niesnaski z Cesarzem Marokańskim, dla których robiono wielkie uzbrajania w Genui, zostaną wkrótce zagodzone.— Doniesienia otrzymane w Turynie z Hiszpanii są pomyślne dla Don Karlosa. Za nadejściem wiosny myśli pójść do Madrytu, do czego już dawno przez swoich zagranicznych przyjaciół był wzywany. Infant Don Sebastian najwięcéj dla tego udał się z Włoch do Hiszpanii, aby zagrzewać do uderzenia na Madryt, GBV.

Anglia. Londyńskie dzienniki ogłaszają pismo z Genui 24 grudnia, donoszące, iż sardyńska flotta, o któréj uzbrajaniu tyle mówiono, dniem pierwéj pod dowództwem admirała Serra wypłynęła na morze lecz niewiadomo, dokąd się udała. Flotta składa-

ła się z 2 okrętów o 60 działach, z 1 okrętu o 58 działach, z jednego o 46 działach i z 2 mniejszych o 20 i 14 działach. Fregata o 58 działach, mając na pokładzie admirała Geneys wróciła z Sardynii do Genui 24 grudnia, lecz niewiedziano, jakie wiadomości przyniosła. Po odebraniu tego doniesienia, kazała admiralicya angielska uzbrajać 3 okręty linijowe i 1 fregatę i postawić je jak najprędzéj na stopie wojennéj. Niedawno uzbrojono podobnie 4 liniowe okręty, z których jeden ma na pokładzie 104 działa, tak że w krótce znaczna siła morska zostanie zupełnie uzbrojoną i gotową do rozwinięcia żagli. — Wybory radców municypalnych już się ukończyły w całym kraju i są wiadome w Londynie; *Kronika Poranna* utrzymuje, iż z 1898 wybranych radców municypalnych 1445 jest reformistów a tylko 453 Torysów. — Lord Jan Russel wezwał wszystkich ministeryalnych członków Parlamentu, aby 4 lutego niezawodnie przybyli na posiedzenie parlamentu, gdyż rzeczy bardzo ważne zaraz z początku będą przedmiotem obrad. — Z przyczyny bliskiego otwarcia posiedzeń parlamentu, porobiono w Irlandyi na wielu miejscach przygotowania do publicznych obiadów na cześć Okonela. Trybunałowi handlowemu w mieście Cork tak odpowiedział Okonel na teraźniejsze zaprosiny: «Nie potrzebuję teraz dopiero powiadać, jaką wdzięcznością czuję się napełnionym dla mężów takich jak panowie. Nikt o Irlandyi rozpaczać nie może, kiedy ma takich ludzi: owszem, mogę jeszcze dodać, iż nigdy mniéj nierozpaczałem o zielonym kraju swojego urodzenia, jak teraz. Gotuję się, z pokrzepionem zdrowiem i ciągle żyjącym duchem do wystąpienia na nową scenę walki. Trwające usunienie Torysów od władzy zapewni lepsze dni Irlandyi.» Również jego wyborcy w Dublinie zamyślają mu wyprawić ucztę w końcu tego miesiąca. *GPP.*

Turcya. Urodzenie sułtańskiego syna obchodzono tym razem z większą okazałością niż zwykle, szczególniéj zasługuje na uwagę okólnik z tego powodu przesłany do posłów zagranicznych. Sam Sułtan okazał tym razem nadzwyczajną radość. Jego harem liczy 400 kobiet. — Z Syryi donoszą ciągle, iż ten kraj znajduje się w okropnem położeniu. Wprawdzie Ibrahim basza rozciągnął teraz wszędzie swoję władzę, ale ta wspiera się tylko na przemocy bagnetów, którą lada przypadek roztrącić może. Druzowie doznali w ostatnich czasach takiego upokorzenia, że Egipcyanie bez przeszkody z pomiędzy nich rekrutów wybierać mogą. Najwięcej utyskują w Syryi osiedli Europejczykowie, że wszelkie ich przedsięwzięcia tamują Egipcyanie, i wielu z nich sądzi, iż za nadejściem wiosny, Porta zrobi wyprawę dla zmienienia stanu Syryi. — Turecka flotta bawi ciągle przy Mitylenie, co potwierdza ten domysł, iż ogłoszenie przez Portę brzegów Albanii za będące w stanie oblężenia, było tylko pozorem, i że ta flotta ma raczéj polecenie wystawić na próbę chwiejącą się wierność baszy Egiptu. Jednakże dobrze zawiadomione osoby nieprzestają twierdzić, że prawdziwem miejscem przeznaczenia téj flotty jest Tunis. GPS.

Ameryka. Jeden dziennik amerykański tak się wyraża o mowie Jaksona: «W ogóle tę mowę trzeba uważać za tchnącą pokojem, jednakże utwierdza ona tym bardziéj powszechne przekonanie, że, jak izba reprezentantów 2 marca 1835 r. orzekła, traktat z Francyą musi być ściśle utrzymany, i jego warunki wypełnione. Tego wypełnienia trzeba najprzód oczekiwać od Francyi. Teraźniejsza mowa powiada wyraźnie, iż w przeszłorocznéj niemiał prezes na myśli wyrzec coś obrażającego lub oskarżającego Francyą. A jeżli przeszłoroczna mowa rozjątrzyła umysły, to je tegoroczna pojedna, i Francya przyznać musi, że przeszłoroczną mowę błędnie pojęła, i usunie warunki położone przez izby sejmowe i nam pieniądze odliczy. Jesteśmy przekonani, iż jakikolwiek przypadek nastąpić jeszcze może, przyjacielskie związki dwóch narodów nie będą zerwane. — Prezesem kongressu został obrany p. Polk, przyjaciel pana Van Buren, co zdaje się być nie omylną skazówką, że ten ostatni zostanie obrany prezesem na miejsce Jaksona. — Dnia 9 grudnia, p. Calderon de la Barca, poseł królowéj hiszpańskiéj, miał posłuchanie u prezesa Jaksona i doręczył mu wierzytelne pismo od swojéj monarchini. *GPS.*